

YÜZYILIMIZA BİR DE BU GÖZLE BAKIN

İlk kez topluluk önünde utanişım ilkokul 5. Sınıfta olmuştur. Sınıf öğretmenimiz Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki ilk nüfus sayımının ne zaman olduğunu sormuştu. Bilememiştim. Ancak aradan 32 yıl geçtiği halde cevabı asla unutmadım: 28 ekim 1927 ve 13,6 milyon kişi...

Günümüzden 200 bin yıl önce ortaya çıktığı düşünülen Homo Sapiens adı verilen modern insan nüfusu dünya üzerinde 1802 yılında ilk kez milyara ulaştı. Bundan 125 yıl sonra %100 artışla 2 milyar oldu. 1973 yılında ben doğduğumda 4 milyarı geçmişti. Bugün 8 milyara yakın olduğu tahmin ediliyor. Yani ben daha 42 yaşındayım ama tüm insanlık nüfusu benim yaşadığım süre boyunca neredeyse %100 arttı. BM'in 2002 yılında yaptığı tahminlerde; "insanlık nüfusu 2020 yılında 8,5 milyar, 2050 yılında ise 12 milyar olacak" diyor.

Muhteşem yüzyılda (dizide değil, Sultan Süleyman dönemi olan 16. yy'da) dünya nüfusu 500 milyon bile değildi. Günümüzde benzer örneğini gördüğümüz, 350-800 yılları arasında Avrupa'ya yapılan şiddetli insan göçü "kavimler göçü" olarak adlandırılır. Bu göç sırasında dünya nüfusunun 300 milyonu bile bulamamış olduğu tahmin ediliyor. Hatta milattan önce 3000'lerde Sümerler zamanında dünyadaki insannüfusunun 20 milyonu bile bulmadığı düşünülüyor.

Nüfusumuz inanılmaz hızla artıyor ve bu hızlı artışın olduğu yerküremizin büyüklüğü ise; yaklaşık 510 milyar metre kare. Bunun yaklaşık %70'i su olduğundan ve insanlar hala karada yaşamak zorunda olan biyolojik yapıda olduklarından yaşamaya müsait toplam alan yaklaşık 149 milyar metre kare.

Gelin biraz matematik yapalım: Yaklaşık 8 milyar olan insanlığın mevcut nüfusunu 149 milyar metrekareye bölersek kişi başı 20 metre kareden az alan kalır. Bu sayı bundan yaklaşık 200 yıl önce 1 milyar nüfus olduğunda 149 metre kareye bir insanın düşeceği şekildeydi. Daha basit anlatmak gerekirse; 149 metre kare bir dairede bundan 200 yıl kadar önce 1 kişi yaşarken bugün 8 kişi yaşamak durumunda.

İktisat eğitimi alanlar çok net hatırlayacaklardır, zira ilk final sınavlarında en sık sorulan soru; iktisadın tanımıydı. "İktisat bilimi; mevcut kaynakların sınırlı, insan ihtiyaçlarının ise sınırsız olması sebebiyle doğmuştur." Bilim adamları (sadece İsviçreli bilim adamları değil, diğerleri de) yerkürenin 4 milyar civarında bir nüfus için yeterli kaynakları sunabildiğini, üzerindeki bir nüfusun kaynak kıtlığına ve paylaşım sorunlarına neden olabileceğini yazıp çiziyorlar.

Şimdi bu durumun geçmişte yarattıklarına bir bakalım ve gelecekte bizleri nelerin beklediğini anlamaya çalışalım: Devletler ve o devleti yönetenler normal şartlarda canları sıkıldı diye diğer devletler ile bir savaşa girmezler. Bir savaş varsa ardında muhakkak bir paylaşım sorunu vardır. Güçlü olan ya da olduğunu sanan, diğerinin üzerine giderek bu paylaşım sorununu kendi lehine çözmeye çalışır. Bazen çözülür ama bazen de insanlık tarihi kadar eski olan ama hala çözülememiş sorunları bize miras bırakır. Ancak temelde her savaşın ardında bir paylaşım isteğinin olduğudur.

Bu bilgi ışığında sorarım sizlere; nüfusun bu kadar hızlı artışına rağmen kaynaklar sınırlı bir artış içerisindeyse, kaynak sıkıntısı çeken ve bu kaynağa ulaşmakta zorlanan devletler neler yapar?

Bu soruya ilişkin 2. Dünya savaşından sonra kurulan diğer organizasyonlar gibi dünyanın zengin güçlerinin o zamanki adı GATT (General Agreement on Tariffs and Trade- Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması) ve sonrasında 1995'te kurulan Dünya Ticaret Örgütü'yle (World Trade Organization, WTO) yapmaya çalıştığı bu paylaşım kaynaklı

sorunları engellemek. Zira dünyada arzı kısıtlı kaynakların %80'ine sahip nüfus %20 iken, dünya nüfusunun %80'i bu arzı kısıtlı kaynakların sadece %20'sine sahip. Bu adaletsiz yapı, tıpkı 1. Ve 2. Dünya savaşlarındaki gibi kaybedecek bir şeyi olmayan devletlerin kaynak ihtiyacı için başka bir devlete savaş açması gelecekte kolaylaştırmasın diye yukarıda adını zikrettiğim organizasyonlar kuruldu. Böylece; geçmişte bilindik şekliyle sömürgecilik kalktı ama yerine belirli bölgelerde seçilen güçlere destek verilerek kendilerine yandaş devletler ile zenginler için kalkan ülkeler oluşturuldu. Çok derine girecek yerim ve sizlerin de okuyacak sabrı olmadığına hareketle bu duruma G-7 varken G-20 kurulmasını örnek olarak verebilirim. G-20'ye girecek ekonomik büyüklüğü ve potansiyeli olmasına rağmen girememiş ama daha küçük ekonomik büyüklükteki ülkelerin G20 üyesi olmasını açıklayan sebep.

Büyük felaket olarak da adlandırılan 2. Dünya savaşı bitmeye yakın ve savaş sonrasında GATT gibi diğer organizasyonlar ile dünya küresel bir kontrol altına alınma süreci içerisine girmiştir. Çünkü kaynakları kontrol edenler, bu kaynaklara hükmedemeyenleri kontrol etmezse sorunun nasıl bir felakete varabileceğine idrak olarak yeni bir küresel düzen kurma çabası içerisine girdi. Birleşmiş Milletler, Bretton Woods, IMF, Dünya Bankası gibi organizasyonların amacı da bu düzeni kurmak ve bozmaya kalkanı ibreti alem için dar ağacında sallandırmak.

Sistem yeniden tıkanmaya başladı. Parasal sistem tarih boyunca olmadığı büyük bir risk altında. Birleşmiş Milletler daimi temsilcilerinin karar alamaması, kontrolsüz savaşlar ve kıtlık yeni bir kavimler göçünü başlatmış durumda. Orta Asya'dan atalarımız da benzer sebeplerle göçmemişler miydi? İnsanlık nüfusu artık bu küreye sığamayacak bir hızla ilerliyoruz doğal gıda stokları çöküyor. Kaybedecek birşeyi olmayan insan grupları çoğalıyor.

Özetle; dünyayı zor zamanlar bekliyor. Önümüzdeki dönemde ya 2. Dünya savaşı kurulan organizasyonlar, mevcut durumu görerek yeniden yapılanacak ya da Niccolò Machiavelli'nin felsefesi artık kanun olacak. Zira Makyavelizm adı verilen felsefenin yaratıcısı olan Niccolò Machiavelli der ki; "bir alana sıkıştırılmış ve sürekli artan nüfus bir süre sonra ya büyük bir salgın hastalıkla ya da kaynakları paylaşmak için kendi aralarında kırırlar".